

Олег О. Штундер

СИСТЕМА РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ МІЖНАРОДНИХ ЦИФРОВИХ ПЛАТЕЖІВ КОРПОРАЦІЙ

Стаття розробляє модель інтегрального ризик-скорингу міжнародних цифрових платежів корпорацій.

Активне впровадження FinTech-рішень, open banking та вбудованих платежів суттєво підвищує ефективність міжнародних корпоративних розрахунків, водночас формуючи складний багатокомпонентний ризик-профіль, який не охоплюється традиційними ізольованими методами контролю [1]. Цифрові платежі здійснюються в умовах мінімального людського втручання і високої швидкості, що обмежує можливості постфактум коригування та підвищує значущість превентивного ризик-менеджменту.

Масштаб проблеми є значним: 79% корпорацій зазнали платіжного шахрайства у 2024 р. [2]; глобальні AML-штрафи склали \$6,6 млрд у 2023 р. [3]; 55% B2B-рахунків прострочуються [4]. Критично важливо, що більшість інцидентів є наслідком не ізольованого фактора, а небезпечної комбінації - наприклад, новий контрагент у поєднанні з нещодавною зміною реквізитів та нетиповою сумою. Саме ця нелінійність визначає архітектуру запропонованої моделі.

Запропоновано формулу $R = \min(100, R_{base} \cdot M)$ із шістьма блоками ризику, вагові коефіцієнти яких визначено через добуток частоти інцидентів та незворотності наслідків (ISO 31000). Нелінійний стрес-множник M відображає комбінаторний характер платіжних атак (BEC, підміна IBAN). Верифікацію підтверджено по 8 українських корпораціях ($r > 0,97$ між R та IIP).

Запропонована модель може слугувати основою для автоматизованих систем ризик-скорингу платежів у TMS/Payment Hub платформах, забезпечуючи відповідність AML/KYC у реальному часі, проактивне виявлення BEC та формування аудиторської доказової бази.

Ключові слова: ризик-менеджмент; цифрові платежі; корпоративні фінанси; BEC; AML; стрес-множник.